

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Rafael Badziag
THE BILLION DOLLAR SECRET

Copyright © Rafael Badziag 2019
Translation Copyright © 2023 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04371-6

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

RAFAEL BADZIJAG

TAJNA
OD
MILIJARDU
DOLARA

DVADESET PRINCIPA DO
MILIJARDERSKOG BOGATSTVA I USPEHA

Preveo Aljoša Molnar

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2023.

*Mojoj porodici,
sve vas volim*

SADRŽAJ

PREDGOVOR	9
Kako se ovo dogodilo i šta možete očekivati	13
PRVO POGLAVLJE	
Imate to u sebi	21
DRUGO POGLAVLJE	
Ako želite da poletite, prvo napustite gnezdo	33
TREĆE POGLAVLJE	
Gladni orlovi lete najviše	47
ČETVRTO POGLAVLJE	
Izgradite svoj BOAT	61
PETO POGLAVLJE	
Zamka kopača zlata	76
ŠESTO POGLAVLJE	
Šest veština poslovnog majstorstva	92
SEDMO POGLAVLJE	
Šest navika bogatstva	107
OSMO POGLAVLJE	
Poboljšajte svoju viziju	124
DEVETO POGLAVLJE	
Nemojte biti zastava, budite vетар	139

DESETO POGLAVLJE

Budite odvažni ili budite siromašni 155

JEDANAESTO POGLAVLJE

Ne posustajte. 173

DVANAESTO POGLAVLJE

Nastavite da se borite do pobede. 190

TRINAESTO POGLAVLJE

Ne popuštajte 206

ČETRNAESTO POGLAVLJE

Sve ih nadigrajte strašću 222

PETNAESTO POGLAVLJE

Jeste li FAST?. 239

ŠESNAESTO POGLAVLJE

Budite pametni s novcem. 256

SEDMNAESTO POGLAVLJE

Stalno se poboljšavajte 271

OSAMNAESTO POGLAVLJE

Živite s integritetom. 287

DEVETNAESTO POGLAVLJE

Zahvalno vratite 306

DVADESETO POGLAVLJE

Platite cenu. 323

EPILOG 339

DODATAK

Milijarderi 341

ZAHVALNICE 363

O PISCU 367

PREDGOVOR

Kada mi je pre pet godina Rafael Badzijag prišao sa idejom da intervjuje 20 milijardera sa svih strana sveta i nagovori ih da podele tajne svog uspeha sa njim, uopšte nisam bio ubeden da će uspeti. Razmislite o tome. Kako da ubedite 20 milijardera da odvoje ogromno vreme u svom zgušnutom rasporedu da bi radili s vama na projektu za knjigu? Milionere možda. Ali milijardere koji vode ogromna višestruka carstva? Proučavao sam principe i običaje uspešnih ljudi više od 40 godina i znao sam da nikо nikad nije ni pokušao tako nešto.

Nastavivši da se srećem i dopisujem sa Rafaelom, nekoliko puta za pet godina, iznenadio sam se kada sam shvatio da je s krajnjom upornošću i posvećenošću ovom projektu, primenjujući disciplinu i one principe kojima su ga naučili milijarderi koje je intervjuisao, zaista i uspeo. I to na globalnom planu. I ne samo što je uspeo da pristupi 21 milijarderu već je i ubedio neke od najboljih preduzetnika milijardera na svetu da saraduju s njim.

Od 2003. godine najuspešniji preduzetnici iz svih zemalja sveta sastali su se u Monaku jednom godišnje da izaberu najboljeg preduzetnika godine, osobu za koju su verovali da je najbolji preduzetnik na svetu te godine. I od 2003. osam od tih petnaest ljudi proglašenih najboljim preduzetnikom godine postali su milijarderi. A od tih osam pet je odlučilo da učestvuje u ovoj knjizi i podeli svoju mudrost sa Rafaelom i vama, čitaocima.

Rafael Badzijag

Nigde na svetu ne postoji nijedna druga knjiga koja sadrži ovoliko preduzetničkog iskustva, uvida i mudrosti. Iz bezbrojnih sati intervjuja sa ovim visokoostvarenim milijarderima, Rafael je uspeo da identificuje 20 moćnih principa koji su doveli do njihovog uspeha... Oni su sada dostupni i vama i pomoću njih možete da ostvarite svoje preduzetničke i finansijske snove.

Spremate se da intimno upoznate 21 promišljenog poslovnog heroja koji je krenuo od nule i izgradio veoma, veoma uspešne kompanije, posred toga što je mnogo doprineo lokalnoj i globalnoj zajednici, i što je bio uključen u opsežne filantropske aktivnosti, i da učite od svakog od njih. Sada su dostupni kao istinski uzori za sve one sa velikim vizijama i one koji su spremni na naporan i smislen rad da te vizije i ostvare.

Kao što ćete otkriti, Rafael ima zaista jedinstven dar da ljudi koji su zaista veoma zatvoreni u pogledu svog posla i bogatstva otkravi i navede na to da otvore srce i podele najintimnije misli i osećanja o svom putu do uspeha. Dok budete čitali ovu knjigu, primičete Rafaelov dar i koristićete direktni pristup verovanjima i običajima potrebnim da se zaista dostigne nešto veliko u poslovnom svetu. I zbog načina na koji je Rafael organizovao ovu knjigu imaćete osećaj kao da se nalazite pored njih, u istoj prostoriji. Svakodnevnim i lako razumljivim jezikom pričaju vam o iskušenjima s kojima su se suočili, lekcijama koje su naučili, veštinama koje su razvili, rešenjima kojima su pribegli i ostvarenim rezultatima.

Krajnji rezultat je ova neverovatna knjiga koju držite u rukama. Dok budete okretali njene stranice, shvatićete kako stare ideje i zablude o milijarderima polako nestaju pred vama. Jedna od najmoćnijih stvari koje ćete otkriti jeste ta da ovi ljudi nisu otpočeli karijeru nasleđivanjem ogromne sume koju su samo uvećali uz malo dobre sreće. U stvari, svaki milijarder iz ove knjige je samostvaren. Neki od njih su čak krenuli kao vrlo siromašni i imali naizgled beznadežne početke, i lako biste ih momentalno otpisali da ste ih sreli kao mlade, ali oni nikad nisu odustali i na kraju su postigli nešto neverovatno u poslu zahvaljujući nepatvorenoj i neverovatnoj istrajnosti.

Tajna od milijardu dolara

Kako budete upoznavali ove izvanredne ljude sa prizemnije strane, i to na dublji način nego što biste inače čitali o ovakvim osobama u časopisima *Forbs* ili *Forčun*, otkrićete da su oni u suštini isti kao vi i ja i da je jedino što ih razlikuje od nas činjenica da su usavršili umetnost vere u sebe i shvatili da su jedina ograničenja koja bilo ko od nas ima upravo ona koja sami sebi nametnemo. Samim čitanjem njihovih priča i shvatanjem načina razmišljanja milijardera videćete da, kada se ova psihička ograničenja uklone, potencijal da se postigne bilo šta zaista postaje beskrajan.

Sada imate pristup inspiraciji, motivaciji i informacijama 21 milijardera koji će na sledećih 280 strana biti vaši mentori. I ako primenite ono što vas uče s posvećenošću, privrženošću i istrajnošću, otkrićete da je i vaš potencijal da postignete nešto veliko beskrajan kao i njihov.

Inače bih ovako nešto završio rečju „srećno“, ali sreća vam tu nije potrebna. Već prosto rešenost i hrabrost da se u praksi sproveđu principi koji menjaju život i oruđa koja se spremate da otkrijete u ovoj knjizi. Stoga ću umesto toga završiti sa: „Uživajte u putovanju!“

Džek Kenfild

Najprodavaniji pisac *Njujork tajmsa* i autor knjiga *Uspeh, što da ne; How to Get from Where You Are to Where You Want to Be; Pobedite; Moć koncentracije: to je vaš život – prihvativi izazov* i serijala *Melem za dušu*.

KAKO SE OVO DOGODILO I ŠTA MOŽETE OČEKIVATI

*Ako možete da prebrojite svoj novac,
onda nemate milijardu dolara.*

– Dž. Pol Geti,
najbogatiji čovek na svetu pedesetih godina XX veka

Godine 1908, kada je novinar Napoleon Hil dobio zadatak da intervjuše En-drua Karnegija – najbogatijeg čovjeka na svetu u to vreme – nije ni zamišljao kakvo ga putovanje očekuje. Karnegi, izuzetno uspešan preduzetnik, bio je ubeđen da nešto što podseća na formulu uspeha mora postojati – nešto što bi se moglo uobičiti u nepogrešiv sistem koji bi bilo ko mogao da primeni.

Impresioniran Hilovom bistrinom, Karnegi ga je pitao da li se smatra sposobnim da smisli sistem intervjuisanjem najuspešnijih ljudi Amerike i analiziranjem dobijenih rezultata. Hil je oberećke prihvatio priliku. Karnegi ga je putem pisma preporučio automobilskom magnatu Henriju Fordu. Ovaj ga je kasnije predstavio Aleksanderu Grejamu Belu (izumitelj telefona), Elmeru R. Gejscu (pronalažač aparata za gašenje požara), Tomasu Edisonu (tvorac sijalice) i Luteru Berbanku (pionir poljoprivrede).

Hil je intervjuisao ove pojedince i mnoge druge među najbogatijim i najuspešnijim ljudima njegovog vremena. Nakon dvadesetogodišnjeg istraživanja, objavio je filozofiju postignuća kao formulu za uspeh od nule u

svom monumentalnom delu *Zakon uspeha*. Sabrao je ovo znanje u svoje poznato delo *Misli i obogati se*, koje je postalo jedna od najprodavanijih knjiga svih vremena – i nastavlja da se prodaje u raznim verzijama i formatima.

Hilovo izdanje predstavlja začetak uspostavljanja univerzalne filozofije uspeha. U poslednjih sto godina Hilova filozofija je počela da dominira zapadnjačkom – ili hajde da kažemo: izrazito američkom – misli o ovoj temi. Svi brojevi koji su navedeni u knjizi *Misli i obogati se* na kraju krajeva bili su američki.

KAKO JE SVE POČELO

Pre pet godina prisustvovao sam jednoj konferenciji o uspehu. Hiljade ljudi klicale su jedne drugima i s entuzijazmom uzvikivale: „Ti imаш milionerski um!“ Otišao sam tamo inspirisan knjigama o uspehu koje sam pročitao, knjigama o milionerskom razmišljanju, uključujući i Hilovu knjigu. Ali nekako sam se osećao čudno. Nešto nije bilo kako treba, nije mi dopušтало да navijam sa drugima. U atmosferi je bilo nečeg čudnog, nekog osećaja, prisustva koje nisam uspeo da odgonetnem. A onda mi je palo na pamet. Pa naravno!

Naravno da imam milionerski um. Devedesetih sam bio pionir elektronske trgovine u Evropi. Stvorio sam prvu potpuno funkcionalnu internet prodavnici za prodaju bicikala za nemačko govorno područje. Izgradivši multimilionersku kompaniju i sâm sam postao milioner. Pa šta? Ne osećam se kao naročito uspešan preduzetnik zbog toga. Drugi su brže razvili svoje firme, rasli su više uz naizgled manje uloženog napora. Povrh svega, posao koji sam vodio kao da je bio neprekidna borba. Ako ste samo milioner, to je prilično osrednje dostignuće u poslovnom svetu. Radije bih da imam milijarderski um. To bi bilo nešto što bi svaki preduzetnik mogao da želi. Ali to očigledno nisam mogao da naučim ovde, na ovoj konferenciji, od ljudi koji su se mučili da zarade prvi milion.

Otišao sam razočaran i odlučan da pronađem način da to naučim.

Tajna od milijardu dolara

* * *

Jeste li se ikada zapitali zašto i pored svega što proživljavate svakoga dana niste tamo gde biste želeli da budete? Kako je moguće da neki ljudi uspeju da izgrade organizacije sa stotinama hiljada zaposlenih i stvore vrednost koju prosečna osoba ne bi ni za stotinu hiljada godina uspela da zaradi? Koja je njihova tajna? Da li je reč samo o srećnim okolnostima? Da li je u pitanju njihovo okruženje? Možda je do obrazovanja? Ili tajna počiva u njihovim osobenostima? Koji je ključ njihovog izvanrednog postignuća? Od čega se sastoji sistem njihovih verovanja? Kako su stigli tu gde su danas i kako možete i vi da krenete na isti put do uspeha? Kakav je način razmišljanja i koje su rituale uspešnosti ovi uticajni ljudi upotrebili da stvore tako impresivno bogatstvo? Šta ih na to nagoni? Koji je izvor njihove emocionalne motivacije? Šta im daje energiju da neumorno slede tako nečuvene ciljeve? Šta je to u karakteru samoostvarenog milijardera što ga je nagonilo da postigne toliko mnogo više u odnosu na prosečnog preduzetnika i postane tako ekstremno uspešan u poslu?

Knjiga koju držite u rukama, *Tajna od milijardu dolara*, rezultat je petogodišnjeg putovanja zbog kog sam nekoliko puta obišao oko planete da pronađem odgovore na pitanja. Ona oživjava sto godina staru ideju Napoleona Hila. Međutim, morao sam da odvedem istraživanje korak dalje i intervjuјsem neke od najuspešnijih poslovnih ličnosti današnjice – od kojih su svi samoostvareni milijarderi. Ovog puta, za razliku od rada Napoleona Hila, pristupio sam tome globalno i razgovarao ne samo sa američkim poslovnim gigantima već i sa samoostvarenim milijarderima iz svih delova sveta, predstavnicima različitih naroda, kultura i religija, kao i ljudima iz različitih industrija, iz različitih socijalnih slojeva i starosnih grupa. Danas, mi živimo u globalizovanom društvu. Azija trenutno ima veću populaciju bogatih ljudi od Evrope i Severne Amerike. Različite kulture, religije i način razmišljanja širom sveta razvili su sopstvene puteve do bogatstva.

Ličnosti samoostvarenih milijardera u ovoj knjizi veoma su različite. Svaka od njih briljira u nekoj oblasti, ima jedinstveno interesovanje i osobna je. Međutim, uprkos svim ovim razlikama, postoje specifični imenici, set ličnih principa koji im je zajednički i koji je doprineo uspehu i gurnuo ih prema vrhu. Oni ih razlikuju od svih ostalih. Ovi principi nisu urođeni. Mogu se naučiti, uvežbati i usvojiti.

Ovaj set principa nazivam **tajnom od milijardu dolara**.

Jedno je analizirati javne nastupe, ili sakupljati materijale neke treće strane, ili izvlačiti zaključke iz njih, što je većina autora činila u prošlosti; a sasvim je nešto drugo postavljati superuspešnom čoveku pitanja licem u lice o njegovoj metodologiji uspeha, motivaciji i načinu razmišljanja, kao što sam ja učinio ovde. Podaci iz prve ruke pružaju pravi, nepatvoreni uvid u umove ovih istaknutih ličnosti; oni omogućavaju pristup njihovim istinskim mislima i emocijama; i daju originalni prikaz njihovog razumevanja poslovnog sveta i sveta uopšte.

Ova knjiga predstavlja prvi pokušaj da se princip uspeha izvuče direktno iz najuspešnijih samoostvarenih preduzetnika milijardera.

ŠTA ČINI MILIJARDERA?

Definicija milijardera neće vam biti otkrovenje: to je osoba koja poseduje najmanje jednu milijardu dolara. Ali možda ne shvatate da je milijarder prilično retka zverka. Statistički, samo je jedan od svakih pet miliona stanovnika sveta – ili jedna osoba na 10.000 milionera – milijarder.

Većini ljudi je teško da zamisli koliko je zaista jedna milijarda dolara. Potrebno je otprilike oko deset tona novčanica od 100 dolara da bi se nakupila milijarda.

Svaki od dvadeset jednog intervjuisanog za ovu knjigu stvorio je nekoliko puta tu sumu. Nije nasledio veliko bogatstvo ili ga stekao nekom

Tajna od milijardu dolara

„srećom“; zaradio je svoje bogatstvo mukotrpnim radom i morao je da prebrodi velike prepreke i nevolje da bi dostigao trenutni status.

Moram da razjasnim jednu od najvećih zabluda u vezi sa milijarderima. Oni ne sede na planinama od novca. Niko ne poseduje milijardu dolara u gotovini.

Retko kad ovi ljudi imaju milijardu dolara na ličnom bankovnom računu; kada je to slučaj, u pitanju je samo ograničena količina vremena između dve transakcije. Skoro čitav novac koji poseduju uložen je u kompanije, akcije i/ili nekretnine. Bilo bi nerazumno imati toliko gotovine u svojoj blizini. Novac bi pojela inflacija i, naravno, uvek postoji rizik da banka bankrotira.

Umetnik Majkl Marković napravio je umetničko delo *Jedna milijarda dolara*, koje je fizički predstavljalo milijardu dolara u odštampanim novčanicama. Kada je delo izloženo u Beču, Markovića su pitali zašto nije upotrebio pravi novac. Šta im je odgovorio? Niko ne bi mogao da priušti ulaznicu. Čak i ako bi od banke pozajmio tu sumu za samo 1% godišnje kamate, koštalo bi oko 200.000 dolara da se pravi novac izloži na nedelju dana.

Preduzetnik ili investitor uglavnom želi da vidi profit od svog novca – otprilike 5%. U ovom slučaju držati milijardu dolara u gotovini negde u kući predstavljalo bi 135.000 dolara mogućeg gubitka svakog bogovetnog dana. Ovo je više nego što većina ljudi zaradi za godinu dana. Malo njih to radi svojevoljno.

Mnogi ljudi ne uviđaju razliku između milionera ili milijardera. U stvarnosti, razlika je ogromna. Uzmite u obzir sledeće primere u vezi sa nekoliko intervjuisanih iz ove knjige.

- Prosečni milioner može da poseduje jedan hotel. Norveški milijarder Peter Stordalen poseduje lanac od skoro 200 hotela.

- Imućni multimilioner može da poseduje jednu fabriku. Kanadski milijarder Frenk Štronah poseduje ih 400.
- Milioner može da poseduje jedan restoran ili možda čak nekoliko. Džek Kauin, australijski milijarder, ima udela u 3.000 restorana.
- Običan milioner možda poseduje jedan ili dva supermarketa. Ruski milijarder Sergej Galicki poseduje preko 17.000 supermarketa i drogerija.

Možda će vam ova anegdota razliku između milionera i milijardera učiniti opipljivijom. Nedavno mi je jedan priatelj rekao da zarađuje oko 500.000 dolara godišnje, što je prilično impresivna suma za većinu ljudi. Već nekoliko godina zarađuje ovoliki novac i ulaže ga. Njegovo neto bogatstvo iznosi nekoliko miliona dolara. Po svim standardima, on je milioner. Međutim, shvatio sam da je trebalo da se rodi pre Isusa Hrista da bi na ovaj način sakupio milijardu dolara, i da je pritom čuvao svaki peni, da nije plaćao poreze, a sve to pod uslovom da nije bilo nikakve inflacije. U poređenju s tim, milijarder stvara bogatstvo od milijardu dolara i više tokom samo jednog života.

Razlika između milionera i milijardera je kolosalna ne samo u bogatstvu već i u smislu moći i uticaja koji imaju. Milijarderi bukvalno menjaju svet.

Tajna od milijardu dolara objašnjava šta razlikuje milijarderski misaoni proces u odnosu na sve ostale i odgovara na sledeća pitanja: Zašto neki uspešni ljudi koji su postali milioneri ostaju na tom nivou, dok ostali postaju milijarderi i menjaju svet? Šta nagoni ove druge da postignu toliko mnogo više u odnosu na ostale?

Bez obzira na to kakve napore ulazeće, trebalo bi uvek da učite samo od najboljih na svetu. Zašto? Zato što, bez obzira na to da li učite od nekog

Tajna od milijardu dolara

trećeligaša ili svetskog šampiona, količina uloženog vremena i napora biće sasvim ista. Međutim, rezultati mogu biti potpuno drugačiji.

Ako imate želju da budete najbolji fudbaler na svetu, na primer, nećete stići tamo ukoliko ste samouki ili učite od lokalnog heroja – bez obzira na to koliko je on talentovan ili iskusan. Ali ako biste dobili savet od nekog bivšeg ili sadašnjeg svetskog šampiona, poput Lionel Mesija, Kristijana Ronaldia, Pelea ili Mije Ham, stekli biste momentalan uvid – kako psihički, tako i fizički – koji bi vam pružio optimalne šanse da postignete najveći mogući uspeh u tom sportu.

Isto tako, ukoliko želite da postanete uspešni u poslu, morate učiti od najboljih svetskih preduzetnika. Pa ipak, kako uopšte da utvrdite ko su ti pojedinci?

Postoji jedna objektivna mera poslovnog uspeha: neto vrednost. To je univerzalni rezultat poslovnog uspeha. Uspeh različitim ljudima može predstavljati različite stvari, ali u poslu je relativno lako odrediti najuspešnije svetske preduzetnike: to su ljudi koji su ostvarili najveću dolarsku vrednost tokom poslovne karijere, najvišu neto vrednost.

Po definiciji, najbolji svetski preduzetnici su najbogatiji ljudi na svetu. Konkretnije, to znači milijarderi – sa naglašavanjem velikog *M*.

Za istinski ambiciozne preduzetnike besmisleno je konsultovati se sa „prosečnim“ milionerima ili multimilionerima. U današnjem poslovnom svetu ove poslovne ljude uopšte ne treba posmatrati kao vrhunski uspešne ljude. U Sjedinjenim Državama, jedan od svakih 20 preduzetnika je milioner. Stoga nemojte učiti od milionera. Ne, morate učiti od najboljih – od milijardera.

Među ostalim milijarderima, sledeće vodeće poslovne ličnosti podelile su svoju mudrost za ovu knjigu:

- Meni Stul, najbolji svetski preduzetnik 2016. godine
- Mohed Altrad, najbolji svetski preduzetnik 2015. godine
- Čo Tak Vung (Cao Devang), najbolji svetski preduzetnik 2009. godine

Rafael Badzijag

- Toni Tan Kaktiong, najbolji svetski preduzetnik 2004. godine
- N. R. Narajana Murti, najbolji svetski preduzetnik 2003. godine

Dok budete čitali ovu knjigu, možda ćete se zapitati kako sam uspeo da dođem do svih ovih živopisnih ličnosti i ubedim ih da učestvuju u ovom globalnom projektu za knjigu. Pa, trebalo bi da ta priča ispuni jednu drugu knjigu (koju ću jednog dana možda i napisati). Suvišno je reći, ali zbog ovog projekta sam nekoliko puta obišao planetu i pogledao iza onih zidova gde je strancima inače potpuno onemogućen pristup.

I na kraju, ali ne i najmanje važno, ovaj projekat mi je omogućio da upoznam neke od najneobičnijih poslovnih ličnosti našeg vremena – a sve u cilju deljenja njihove najintimnije mudrosti sa tobom, dragi čitaoče. Ovo ipak nije knjiga o njima – blistavim dijamantima našeg poslovnog sveta, odmetnicima, jednim od pet miliona, „crnim labudovima“ – onakvima kakvi jesu. Ovo je knjiga o tajni njihovog izvanrednog uspeha, koju su diskretno ispričali sopstvenim rečima. U pitanju je tajna od milijardu dolara.

Ova knjiga daje vam mapu tako da možete krenuti na putovanje prema postizanju sličnih rezultata u privatnom životu i poslu.

Krenimo.